

Kültür ve sanat alanında yapılan çalışmalar, ortaya çıkan ürünler ve bu bağlamda oluşan zihinsel karşılıklar çeşitlilik arz etmektedir. Türkiye’de özel önemi haiz olan kültürel alan, tarihsel ve sosyolojik çerçevede kendine has kodlar içermektedir. Nitekim kültür hayatında egemen olan baskın söylem, gündelik söylemin belirleyici faktörüne dönüşmektedir. Buna rağmen belli sosyal kesimlerin kültür üretimine olan ilgisi farklı nedenlere bağlı olarak zayıf kalmaktadır. Burada belirleyici olan husus, sanata dair kültürel anlayışın içeriğinde yer alan değerlendirme ölçütlerinin ve kodların kendisidir.

Toplumsal hayatın egemen ideolojisi olan muhafazakâr tutum, küresel ölçekte sanat ve kültüre dair negatif tepkiler geliştirirken, kendine has muğlak sanat anlayışı oluşturmaktadır. Nitekim hayatın kendisini önceleyen ve imitasyonu değil somut olanı önceleyen muhafazakâr kültürün karşılaştığı en önemli sorun, sanatın evrensel boyutunu ihmal etmiş olmasıdır. Sol ve seküler ideolojik kesimin gölgesinde yürüyen muhafazakâr kültür anlayışı, yarattığı öykünmenin sonucunda doğal olarak gerçekliğin bir tür yansıması olan kültürel üretimi üçüncü dereceden tecrübe etmiş olmaktadır.

Ancak anılan bu husus toplumsal güçsüzlükten ziyade söylemsel zayıflığa tekabül etmektedir. Örnek alınan Batı cenahında da durum farklı değildir. Zira muhafazakâr bilinç kendi varoluş kodlarına uygun olarak, hayatın somut üretim-tüketim kalıpları içinde hareket etmeyi tercih etmektedir. Zaman zaman farklı serzenişler ortaya çıksa da, Türkiye örneğinde olduğu gibi, gündelik hayat pratiğinin sağladığı güvenli ortamda yürümek muhafazakâr siyaset açısından da kabul görmektedir.

Değişimi tedricî olarak yaşayan normal hayat formu kendi bağlamında seküler içerikler kazanmış olsa da kültür dilini söylem olarak somutlaştıramamaktadır. Nitekim Türkiye siyasetinin sözselsel olarak rahatsız olduğu ancak özünde mutabık kaldığı muhafazakâr sanata dair sessizlik, bazı durumlarda

tamiri zor arızalara sebep olmaktadır. Özellikle müzik, sinema ve tiyatro gibi alanların görece ihmal edilmesi, televizyon platformunda sunulan içeriklerin yaşattığı hayal kırıklığını ortadan kaldırmaya yetmemektedir.

Bu tür sorunların üstesinden gelmek ve kendi değer yargılarını içerecek sanatsal içerikler üretmek yerine, savunmacı pozisyon geliştiren sağ muhafazakâr kesimin çıkmazları derinleşmektedir. Sadece eleştiri yapmak ya da rahatsızlığını ifade etmek egemen kültürel dili dönüştürmek için yeterli değildir. Kaldı ki seküler formda sunulan ve kendi içinde ciddi çıkmazları olan seküler sanatın yarattığı kültürel hegemonyanın çözülmesi ise karşı güçlü argümanların üretilmesine bağlıdır.

Bu bağlamda sanat ile siyaset arasında oluşan açık, farklı perspektiften bakıldığında oldukça tartışmalıdır. Zira demokratik siyasetin ihtiyaç duyduğu toplumsal etkileşimin en önemli mecralarından biri olan sanat ve kültür, siyasal bir öz taşımaktadır ve oldukça güçlü bir söylem olarak ideolojik değerlendirmelerin özünü oluşturmaktadır.

Kültür hayatının sadece bir boyutunu teşkil eden yazım faaliyetlerini akademik olgunlukta ve özgürlük perspektifinde sunan *Liberal Düşünce* Dergisinin yeni sayısında nitelikli yazılar yer almaktadır. Okumanız ve faydalanmanız dileğimle!

Prof. Dr. Alim Yılmaz

Editör